

Bánk bán: Melinda (Csavlek Etelka) és Gertrudis (Mészöly Katalin). (Fotó: Schmidt Andrea)

Az Amerikát járt Magyar Állami Népi együttes. (Fotó: Nagy László)

■ Szabadtéri gyorsmérleg

Nagy beruházás – új kor nyitánya?

A felújított, kisebb és szétbonthatóvá vált nézőtér előtt július 15-én Erkel Ferenc Bánk bán című operájával kezdődtek a Szegedi Szabadtéri Játékok. A megnyitó beszédében dr. Lippai Pál polgármester annak a reményének adott hangot, hogy a nagy beruházás új korszakot nyit a játékok történetében.

Az első bemutató tulajdonképpen egy kész operaházi produkció adaptálása volt. Kerényi Imre a Madách Színház igazgató-rendezője 1993 tavaszán állította színpadra a Bánk bánt. Hosszú idő óta először sikerült a főszerepre egy autentikus énekes-egyéniséget találni. Molnár András alaposan felkészült a szerepre, hiszen pontosan tudta, hogy nemcsak a szólam nehézségeivel, hanem Simándy József ma is elevenen élő legendájával is meg kell küzdenie. Az operaházi premier remekül sikerült, ráadásul Oberfrank Géza irányításával Molnár Andrással, Marton Évával és Kertesi Ingriddel a főszerepben egy reprezentatív CD is megjelent. Idén tavasszal – minden bizonnyal a Bánk bán alakításának is köszönhető – Molnár András megkapta a legmagasabb művészeti kitüntetést, a Kossuth-díjat.

A szegedi szabadtérin 1961 és 1976 között hat nyáron 18 előadásban csendültek fel a

Bánk bán dallamai, minden alkalommal Simándy József énekelte a címszerepet. 18 éves szünet után nagy várakozás előzte meg a jó hírű operaházi előadás szegedi bemutatóját. Az adaptálás nem volt tökéletes. Csikós Attila zsinórpadlásra tervezett díszletei csak többé-kevésbé funkcionáltak, s világossá vált, hogy szuffitákat és függönyt alkalmazó díszletkonstrukció nem életképes a dóm előtti színpadon, s az sem szerencsés, ha régóta játszott, s ráadásul a televízióban is bemutatott produkciót hoznak Szegedre. A Bánk bán mindkét előadása háromnegyed házzal ment (ez összesen kb. 6 ezer nézőt jelent), s hűvös fogadtatásra talált. Az egyébként kitűnő Molnár András most mindkét előadásban kissé rekedt, indiszponált volt, s ez nagyban befolyásolta a közönséget. A jelenetváltáskor használt óriási selyemfüggöny is szerzett kínos pillanatokat. A neves szereplőgárda (Csavlek Etelka – Melinda, Mészöly Katalin – Gertrudis, Berkes János – Ottó, Gyimesi Kálmán – Tiborc, Németh József – Petur és a Molnár László dirigálta Szegedi Fesztiválzene-

kar) összességében megbízható színvonalat hozott.

A következő előadás a Magyar Állami Népi Együttes „Elindultam szép hazámból” című amerikai műsora volt, amelyre 2500 jegyet adtak el. A néptánc, a folklór biztos pontja a szabadtéri programjának, nagy és lelkes közönsége van, mindig óriási siker. A Timár Sándor művészeti vezetésével működő együttes ezúttal is a Kárpát-medence sokszínű népi tánc kultúráját mutatta be egy jó hangulatú, kellemes estén.

Az idei-nyár első igazi bemutatója a Magyar Állami Operaházzal közös produkcióban július 28-án bemutatott Verdi-opera, az Otello volt. A darabot Vámos László, az Operaház főrendezője állította színpadra nemzetközi szereplőgárdával. Otello szerepében Gianfranco Cecchele, Desdemonaként a Szegedről indult Tokody Ilona, Jagóként egy kitűnő, kolozsvári származású Németországban élő baritonista, Szilágyi Károly mutatkozott be. A további szerepeket az Operaház művészei (Berkes János – Cassio, Wendler Attila – Roderigo és Király

Miklós – Lodovico) valamint a Szegedi Nemzeti Színház magánénekesi (Erdélyi Erzsébet – Emilia és Szakály Péter – Montano) alakították. A Szegedi Fesztiválzenekart a tavalyi Aida után visszatérő olasz karmester, Piergiorgio Morandi vezényelte. Ebben az előadásban Csikós Attila veretes, monumentális díszleteihez használták először az újonnan elkészült forgószínpadot, ami – Vámos László szerint – forradalmasítani fogja a Dóm téri díszletezést. Az Otello két előadására körülbelül 5800 jegyet adtak el, s annak ellenére, hogy eredeti nyelven játszották, és talán ez a legnehezebb Verdi-opera, nagy sikert aratott.

Szorosan kapcsolódik a szabadtéri játékok előadásaihoz a hagyományos nyári operagála. Az idei Tisza Szálló-beli rendezvény a korábbi évekhez képest csúfosan sikerült: a plakátokon nemzetközinek hirdették, de csak egy provinciális koncert lett belőle. Hogy nem lett nagy botrány, az csak egy-két kiváló énekes személyes érdeme, no meg annak köszönhető, hogy a szabadtéri igazgatója a másnapi Otello-előadásra szóló jegyekkel és

Cecchele műsoros kazettáival igyekezett kárpótolni a közönséget. Ilyen formában, ennyire igénytelenül jövőre nem is érdemes megrendezni. Át kell gondolni, helyes-e az az elgondolás, hogy valamelyik operaelőadás szereplőire épül a műsor. Az operagála nem lehet filléres, spórolós rendezvény, rossz taktika arra számítani, hogy az ügyis Szegeden tartózkodó művészek majd sziveségből elénekelnek egy-egy áriát. Jobb szervezéssel és marketinggel akár a szabadtéri nézőterét is meg lehetne tölteni egy igazán igényes operagálára, de ahhoz nagy nevek és szimfonikus zenekari kíséret szükséges.

Az idei nyár kétségkívül legnagyobb szabású produkciója A. Boublil és C. M. Schönberg Miss Saigon című musical-je volt. A Rock Színházzal és a Fővárosi Operett Színházzal együttműködésben kettős szereposztásban létrejött bemutató országos visszhangot váltott ki, a nagy lapok, a televízió és rádió is nyomon követték a próbák kezdetétől a premierig. A címszerepet egy tizenhét éves budapesti gimnazista, Bíró Eszter alakította, akit új musicalcsillagként fo-

gadott a sajtó. A nyolc előadásra már hetekkel korábban szinte minden jegy elkel, és a hatalmas siker is igazolja a választás helyességét. Kerényi Miklós Gábor Kentaur ötletes díszleteivel – és persze a Pintér Művek helikopterével – látványos, dinamikus előadást hozott létre, amelyről a darab neves producere, Cameron Mackintosh azt nyilatkozta, hogy a londoni és New York-i előadásoknál is hatásosabb.

A Dóm tér idei évadja összességében nem sikerült rosszul. A 13 előadás (két bemutató és két kölcsönprodukció) talán kevésnek tűnik, de ismerve az anyagi korlátokat nem lehetünk elégedetlenek.

Végül arra is kíváncsi voltam, hogy a szegedi szállásadók számára üzleti szempontból mit jelentenek a szabadtéri játékok. A Hungária Szálloda egyik vezetője szerint a szabadtéri nem befolyásolja a forgalmukat, idén – miként már évek óta – elvélve akadt kifejezetten a szabadtérre érkező vendégük. A Napfény, a Forrás és a Tisza hotelekben azt modják, körülbelül 10 százalékkal nőtt a forgalmuk a fesztivál idején, és erre a minimális növekedésre is nagy szükségük van. A kisebb panziók tulajdonosai többnyire hasonlóan vélekednek.

Hollósi Zsolt

Otello: Desdemona (Tokody Ilona) és Otello (Gianfranco Cecchele). (Fotó: Nagy László)

Miss Saigon: Kim (Bíró Eszter) és John (Sasvári Sándor). (Fotó: Schmidt Andrea)